

In class activities family participation of developmental guidance programs prepared for 60-72 months children: Literature review

60-72 Aylık çocuklar için hazırlanan gelişimsel rehberlik programlarında sınıf içi etkinliklerde aile katılımı: Literatür incelemesi¹

Zerrin Bölükbaşı Macit²

Abstract:

School Psychological Counseling and Guidance (PC&G) services have been working based on programs since 1990's using comprehensive and developmental characteristics as base of PC&G. School PC&G studies, which first are providing services intended for the secondary education institutes, have started to provide services including pre-school period along with the "Lifelong and Developmental Concepts". Because of the child's 60-72 months' period including; nursery class stage as the first step to school life, developable positive or negative behaviors regarding to the school and the risk of generalization of these behaviors through the further education life, it is further important that pre-school period PC&G services are given especially including families also. This study also comprises "Family Participation Method and Activities" that are used in pre-school period PC&G programs which also includes 60-72 months' period. The compilation of information in consequence of the literature review has been examined in two titles, which are The Parents-Family Participation Concept and The Family Participation Types in PC&G Programs, and the information also found under these titles has been investigated. The acquired

Özet

Okul Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik (PDR) hizmetleri, kapsamlı ve gelişimsel özelliklerini temele alarak çalışmaya başladığı 90'lı yıllardan bu yana program temelli olarak çalışmaktadır. İlk olarak orta öğretim kurumlarına yönelik olarak hizmet veren okul PDR çalışmaları "yaşam boyu ve gelişimsel" kavramları ile birlikte okul öncesi dönemi de kapsayacak şekilde hizmet vermeye başlamıştır. 60-72 ayın, çocuğun okula adım attığı anasınıflı dönemlerini de kapsamaması, okula ilişkin geliştirebileceği olumlu ya da olumsuz tutumların oluşması, bu tutumların ileriki öğrenim yaşamına genellenme riskinin olması nedeni ile okul öncesi dönem rehberlik hizmetlerinin aileleri de programlarına dahil ederek verilmesi ayrıca önem taşımaktadır. Bu çalışmada 60-72 aylık yaş grubunu da kapsayan okul öncesi dönem PDR programlarında kullanılan aile katılımı yöntem ve etkinlikleri ile ilgili bilgilere yer verilmiştir. Literatür taraması sonucunda derlenen bilgiler I- Ebeveyn-aile katılımı kavramı, II- PDR programlarında aile katılımı türleri olmak üzere iki başlıkta incelenmiş ve bu başlıklar altında bulunan çalışmalar ile ilgili bilgiler incelenmiştir. İncelenen literatürün ifade ettiği, her bir eğitim düzeyinde yer alan müfredatın etkili, işlevsel ve kalıcı olabilmesi için programlarda aile katılımı

¹ Bu makale, yazarın Prof. Dr. Mustafa Kılıç ve Prof. Dr. Gelengül Haktanır danışmanlıklarında hazırladığı "60-72 aylık çocuklar için aile katımlı gelişimsel rehberlik programı tasarısı" başlıklı doktora tezinden derlenmiştir.

² Ph.D., zerrinbm@gmail.com

information from the literature review is that the Family Participation Activities are necessary to be included in the programs for every education level curriculum if they are to be efficient, functional, and lasting. As identified in Six Steps Family Participation Model, although first and second participation level and model applications of them comprised in School Wide Activities and Consultation Services sections, fourth participation level, in other words required to have been studied of School PC&G Programs' classroom activities and family participation workings for the period of learning course at home have been encountered scarcely any in the literature. As a result, it is known reality that learning becomes permanent as the result of the recurrent actions. Consultation services are not given only for the family participation activities to reach of the any proficiency scopes of being prepared the pre-school PC&G Programs', but also should be given to the classroom guidance activities' family participation applications.

Keywords: Pre-School; Family Participation; Guidance; Psychological Counseling; Program.

[\(Extended English abstract is at the end of this document\)](#)

1. Giriş

Uzun yıllar öğrencilerin duyuşsal süreçlerini göz ardı ederek bilişsel süreçleri ile çalışan geleneksel eğitim sistemi yerini; insanı düşünce, duygu ve davranışları ile birlikte bir bütün olarak ele alan çağdaş eğitim yaklaşımına bırakmıştır. Okullarda verilen eğitim-öğretim, öğrenci kişilik hizmetleri ve yönetim hizmetleri çağdaş eğitim yaklaşımının üç sac ayağıdır (Nazlı, 2008:202; İşmen Gazioğlu,2012: 243). Öğrenci kişilik hizmetlerinin temelini oluşturan ve 1909' da kişilerin meslek seçimine yardım eylemi olarak Amerika 'da başlayan Rehberlik hizmetleri ruh sağlığı kavramının önem kazanmasıyla birlikte "Rehberlik ve Psikolojik Danışma" kavramına dönüşmüştür. 1970'li yıllara kadar soruna müdahaleyi temel alan, "kriz odaklı" hizmet veren psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri 70'li yıllardan itibaren yerini "Gelişimsel Rehberlik hizmetleri" ne bırakmıştır. (Nazlı, 2008:14).Kapsamlı Gelişimsel PDR (Psikolojik Danışma ve Rehberlik) hizmetleri doğrultusunda sunulan çalışmalarının koruyucu ve önleyici yapısının kuramsal temelini oluşturan kişisel-sosyal, eğitsel ve mesleki gelişim alanlarında öğrencilere kazandırmaya çalıştığı başlıklar program haline getirilmiştir (Jensen, 2008:7).

Havighurst (Akt. Muro ve Kottman, 1995: 29) farklı eğitim düzeylerinde bulunan öğrencilerin, özellikle rehberlik hizmetleri açısından esas alınan iki grup temel ihtiyacından bahsetmiştir. Bunlar:

1. Yaşamın her döneminde geçerli olan ve sürekli doyurulması gereken ihtiyaçlar.
2. Değişik yaşam dönemlerine özgü gelişimsel ihtiyaçlar.

etkinliklerine yer vermesinin elzem oluşudur. Altı basamaklı aile katılımı modelinde tanımlanan birinci ve ikinci katılım düzeyi ve örnek uygulamalarına okul kapsamlı etkinlikler ve konsültasyon hizmetlerinde yer verilirken, dördüncü katılım düzeyi yani evde öğrenme düzeyinde çalışılması gereken okul PDR programlarının sınıf içi etkinlikleri ile ilgili aile katılım çalışmalarına literatürde yok denecek kadar az rastlanmıştır. Sonuç olarak öğrenmenin yapılan tekrarlar sonucu kalıcı hale geldiği bilinen bir gerçektir. Hazırlanan okul öncesi PDR programlarında herhangi bir yeterlik alanına ulaşmak için aile katılım etkinliklerine yalnızca konsültasyon hizmeti kapsamında değil hazırlanan sınıf içi rehberlik etkinliklerinde de aile katılımı uygulamalarına mutlaka yer verilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi; aile katılımı; rehberlik; psikolojik danışma; program.

Birey eğer bulunduğu gelişimsel dönemin görevlerini başarıyla tamamlamazsa mutsuzluk, toplum tarafından onaylanmama ve sonraki dönemlerin başarısız geçmesi durumlarını yaşar. Diğer taraftan bir gelişim ödevinin başarıyla tamamlanması bireye gelecek dönem ödevlerinde başarı ve mutluluk getirecektir. Gelişimsel görevler kişinin ihtiyaçları ile toplumun hedefleri ortasında durmaktadır. Bu görevler kişinin yaşamda başarılı olabilmesi için gereken beceri, bilgi, işlev ve tutum olarak tanımlanmıştır (Yeşilyaprak, 2005: 35).

Yukarıda açıklanan görüş doğrultusunda okul öncesi ve 12 sınıf arası tüm eğitim kademeleri için verilecek PDR hizmetleri programlı hale getirilmiştir. Amerikan Okul Danışmanları Birliği ASCA tarafından 1995 yılında hazırlanan ve daha sonra 2003, 2005 ve 2012 yılında revizyondan geçirilen okul psikolojik danışma ve rehberlik çerçeve programının standart ve kazanımları, kuramsal temelini Johanson ve Johanson tarafından 1997 yılında geliştirilen “Sonuç Temelli Danışmanlık”, Gyesberg ve Hendersons tarafından 2000 yılında geliştirilen “Kapsamlı Gelişimsel Rehberlik Modeli” ve Myric tarafından 2003 yılında geliştirilen “Gelişimsel Rehberlik ve Danışmanlık” isimli çalışmalara dayandırmıştır (PSCA, 2011: 7).

Rehberlik hizmetleri diğer öğretim seviyelerinde olduğu gibi okulöncesi dönemde de ilk olarak özel eğitim ihtiyacı olan çocuklara hazırlanacak programların çocuğu doğduğu andan itibaren ailesiyle birlikte geliştirmeyi programına alması ile şekillenmeye başlamıştır. Her yaş grubu için program, öğretim teknikleri ve çevre düzenlemeleri, çocuğun gelişim düzeyleri göz önüne alınarak düzenlenmektedir (Essa, 2007a: 38; Marion, 2007: 112). 60-72 aylarda büyük oranlarda anasınıflarında, çocuğun okula adım attığı ilk sınıf olması, okula ilişkin geliştirebileceği olumlu ya da olumsuz tutumların oluşması, bu tutumların ileriki öğrenim yaşamına genellenme riskinin olması nedeni ile okul öncesi dönemde verilebilecek rehberlik hizmetleri ayrıca önem taşımaktadır (Akgün, 2010: 480; Essa, 2007a: 5; Hohensil and Brown, 1991: 4).

Çalışmalar okul öncesi dönemde alınacak önleyici ve/veya koruyucu programların çocuklar üzerindeki uzun dönem etkilerinin davranım bozukluklarını azaltıcı, daha sosyalleştirici, suça karışma oranını düşürücü ve okul başarılarını yükseltici etkisi olduğunu göstermektedir (Esping-Anderson, 2009/2011: 174). Özellikle okul ve ev eşgüdümünde giden programların etkisinin manidarlığının oldukça yüksek olması çalışma konusuna ebeveynlerle paralel devam etmenin önemini vurgulamaktadır (Grimes, 2008: 44). Nazlı (2008: 14), sınıf rehberliği uygulamalarını gelişimsel rehberlik modelinin en önemli müdahalesi olarak görmekte ve rehberlik uygulamalarının sınıfta uygulanan modeli olduğunu belirtmektedir. Sebebinin de tüm öğrencilere ulaşılması olduğunu, ana sınıfından lise son sınıfa kadar planlı, programlı olarak öğrencilerin genel gelişim ihtiyaçlarını karşılamak ve onlara çeşitli yeterlikler kazandırarak önleyici hizmetler sunmak olarak açıklamaktadır.

Eğitimin bakım olmadan, bakımın da eğitim olmadan sağlanamayacağı farkındalığının oluşması ve hizmet kalitesini artırmak için erken çocukluk dönemi olarak adlandırılan 0-8 yaş arası eğitim-bakım sistemini birlikte ele alan National Association For The Education Of Young Children (NAEYC- Erken Çocukluk Dönemi Eğitimi Ulusal Birliği) standartlar oluşturmuştur. NAEYC kaliteli programların, çocukların aileleriyle birlikte desteklediği sosyal, duygusal, zihinsel ve fiziksel gelişimlerinin ilerletilmesini ön plana aldığı güvenli ve destekleyici bir çevre sağlamayı önemser. Bu grup için gelişimsel yaklaşım uygulamaları önceki yaş gruplarında olduğu gibi bütünlük bir yapıyı içermektedir. Bütünlük program, sadece bilişselliğe odaklanmaktan ziyade insan gelişiminin sosyal, duygusal, fiziksel, bilişsel, dil ve yaratıcılığı içeren tüm yönlerine hitap etmektedir (Hohensil ve Brown, 1991 :2, Akgün, 2010: 475).

ABD’de 1960’ların başında ortaya çıkan ancak 1970’lerde şekillenen gelişimsel rehberlik yaklaşımdan, Türkiye’de 90’lı yılların ikinci yarısından itibaren söz edilmeye başlanmıştır (Ültanır, 2003: 9). İlk öğretim ve orta öğretim rehberlik programı 2005-2006 eğitim öğretim yılından itibaren uygulamaya konulmasına rağmen, “Okul Öncesi Eğitimde Rehberlik Programı” 14.09.2012 tarih ve 159 sayılı Talim Terbiye Kurulu kararı ile 2012-2013 öğretim yılından itibaren uygulanmak üzere kabul edilerek yürürlüğe girmiştir. Program hazırlanırken kişisel-sosyal, eğitsel

ve mesleki rehberlik alanları esas alınmıştır (MEB, 2012: 4). Bu durum okul öncesi dönem PDR hizmetlerinin programlı bir şekilde verilmesinin gecikmeli de olsa ihtiyaç doğrultusunda hazırlandığını göstermektedir.

1.1. İlgili Araştırmalar

Hiatt (2005: 12) tarafından yapılan çalışmada Missouri eyaletinde okulöncesi dönemde bulunan çocukların rehberlik ihtiyaçları analizi tespiti yapılmıştır. Çalışmada Missouri okullarında kullanılacak ortak bir gelişimsel rehberlik programının okul öncesi rehberlik hizmetlerinin daha etkili kullanılma fırsatı yaratacağı üzerine yapılandırılmıştır. Çalışma Missouri eyaletindeki 90 okulun anasınıfı öğretmenleri, okul danışmanları ve okul müdürlerinden elde edilen veriler doğrultusunda şekillendirilmiştir. Araştırma sonucunda iki bulgu ifade edilmiştir. Bunlardan ilki okulöncesi rehberlik hizmetlerinin üç gelişim alanının bu yaş grubu çocuklarla çalışılmasında işlevsel bir program geliştirilmesine gerek duyulduğu, diğeri ise okul danışmanlarının çocuklara, sınıf öğretmenlerine ve velilere sunacakları bir konsültasyon hizmetine ihtiyaç duyulduğu şeklindedir. Sonuçta çalışmanın yapıldığı eyaletin anasınıfları için bir ihtiyaç analizi ölçüm aracı geliştirilmiştir.

Alexander (2002: 114) yaptığı çalışmada ASCA standartlarını temel alarak sınıf içi rehberlik müfredatı geliştirmiştir. Geliştirdiği müfredatta 5-14 yaş grubu çocukların mutluluğunu artırmak için bilgi üretimleri ve yardım ihtiyaçlarını organize etme amacıyla 40 adet gelişimsel nitelik belirlemiştir. Belirlenen nitelikleri kazandırmak için tüm yaş grupları için etkinlikler hazırlanmıştır. Bu nitelikler tüm çocuk ve ergenlerin gelişimlerini ilerletmeleri için olumlu ilişkiler kurmalarını, fırsatları değerlendirmelerini, beceri ve değerlere sahip olmalarını amaçlamaktadır. Bu temel nitelikler; risk, zorluklarla başa çıkma, önleme ve sağlığı ilerletme ile ilgili alanlardan türetilmiştir. Bunlardan 20 tanesi çocukların ailelerinden, okullarından ve yaşadıkları toplumdan aldıkları yapılandırılmış deneyimleri temel olarak aldıkları için dışsal nitelikler olarak adlandırılırlar. Dışsal nitelikler:

- Destek; aile desteği, olumlu aile ilişkileri, diğer yetişkinlerle ilişkiler, komşuluk ilişkilerine ilgi duyma, okul iklimine ilgi duyma, ebeveynlerin okul sürecine katılımı
- Güçlendirme; toplumun çocuğa verdiği değer, kaynak olarak çocuk, başkalarına hizmet ve güvenlik
- Sınırlar-beklentiler; aile içi sınırlar, okuldaki sınırlar, komşuluk ilişkilerindeki sınırlar, yetişkin rol modelleri, olumlu akran etkileri, beklenti düzeyi
- Yapılandırılmış zaman kullanımı; nitelikli etkinlikler yaratma, yaşlarına uygun programlara katılma, çeşitli dinlerin kurumlarında sosyal hizmet ve evde nitelikli zaman geçirme

Çalışmanın sonucunda hazırlanan yeterli ve etkinlikler ile PDR hizmetlerinin üç gelişim alanını daha fazla destekleyecek yeni bir program tasarısı geliştirilmiştir.

Hohenshil ve Brown (1991:1-10) erken çocukluk döneminde sunulan rehberlik hizmetlerinin tarihçesini ele aldıkları çalışmalarında 80'li yıllar ve sonrasında Amerika'da başlamış olan erken çocukluk dönemi çocuklarının eğitimi, engelli çocuklar ve ailelerini de kapsayacak şekilde devletin ve kurumlarının tümünün seferber olacağı bir politika ile çalışıldığını ifade etmişlerdir. Özellikle olumsuz çevre koşullarında yetişen çocuklar için en az bir yıl fazladan verilecek bir okulöncesi eğitimin şartları eşitleyeceği düsturu ile erken çocukluk dönemi eğitimi için tüm kamu kaynaklarının seferber edilmesini, okul öncesi eğitim sistemi ilkokullara dahil oldukça rehber öğretmenlerin de bu dönem çocukları ve ailelerine hizmet sunmak için alanla ilgili hizmet içi eğitimlere tabi tutulup tamamlayıcı çalışma yapmaları gerekeceği ile ilgili sonuçlar bulmuşlardır.

Yukarıda belirtilen çalışmalarda ulaşılan sonuçlar okul öncesi PDR hizmetleri ihtiyacının 90'lı yıllardan itibaren belirginleşmeye başladığını göstermektedir. Bununla birlikte programlı hale getirme farkındalığının 2000'li yıllardan sonra ortaya çıkmış olması, okul öncesi PDR hizmetlerinde program ihtiyacının çok yeni olduğunu ve hazırlanacak programların, öğrenciler,

öğretmenler ve velilere hizmet verecek şekilde planlanmasının gerekliliğine temel olan bilgilerdendir.

Fan ve Chen (2001), aile katılımı ve öğrenci başarısı arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırmalarda aile katılımına ilişkin pek çok genel özelliği özetlemek yerine farklı boyutlar (ailenin çocuklarından akademik alandaki beklentileri, okul etkinliklerine ve programına katılım, öğrenmeyi destekleyici ev ortamı, okulla ilgili olarak çocukla iletişim kurmak) ayrı ayrı incelenmesi gerektiği sonucuna ulaşmışlardır (Akt. Keçeli-Kaysılı, 2008:75).

Epstein ve Diğ. (1997) yaptıkları çalışmada, anne-babaların desteklenmesi, programa katılmaları ve geliştirilmesinin; çocuklar, anne-babalar ve eğitimcilere sağladığı katkıyı şu şekilde belirtmişlerdir:

1. Çocuklar; aile denetiminin daha çok farkına varırlar ve ebeveynlerine daha çok saygı duyarlar. Okula daha düzenli devam ederler. Eğitimin önemine ilişkin farkındalık geliştirirler.
2. Anne-babalar; çocukluk dönemi gelişim özellikleri hakkında daha çok bilgi edinirler ve anne-babalık yeteneklerine ilişkin kendilerine duydukları güven artar. Kendilerinin ve diğerlerinin anne-babalık deneyimleri sırasında karşılaşılabilecek zorlukların farkına varırlar.
3. Eğitimciler; anne-babalara yetenek ve çabalarından dolayı daha çok saygı duyarlar. Çocukların ve ailelerin kendilerine özgü ihtiyaç ve özellikleri bakımından ne kadar çok çeşitlilik gösterdiklerinin farkına varırlar. Ailelerin ilgi, amaç ve ihtiyaçlarını daha iyi anlarlar (Akt. Erkan, 2013: 28).

Son iki araştırmada sunulan bulgulardan, aile katılım türü ve etkinliklerinin yalnızca bilişsel süreci destekleme amaçlı olmaması, duyuşsal süreç destekleyici etkinliklerin programlara dahil edilmesi gerektiği, bununla birlikte katılım etkinliklerinin yalnızca çocuklar üzerine olumlu etkileri değil veli ve öğretmenler üzerindeki etkilerinin de göz önüne alınması gerektiği sonucu çıkarılabilir.

1.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu çalışmanın amacı; 60-72 aylık çocuklar için hazırlanan PDR programlarında kullanılan aile katılımı yöntemleri ile ilgili yapılan yurtiçi ve yurtdışı çalışmaları incelemektir. Bu amaç doğrultusunda alanyazın taraması sonucunda ulaşılan çalışmalar, iki başlık altında toplanarak sunulmuştur.

Literatür de tüm eğitim kademelerinde verilmesi gereken PDR hizmetlerinde aile katılımının önemi belirtilmiş olmasına rağmen aile ile yapılan çalışmaların neler olduğuna dair sınırlı veriler bulunmaktadır (Özke Kocabaş, 2006: 1; Polat Unutkan, 1998: 48). Bu nedenle yapılan bu çalışmanın önemi, ulaşılabilecek kaynaklar doğrultusunda erken çocukluk dönemindeki PDR programlarında olması gereken aile katılımı yöntemlerini ve PDR sınıf programlarında kullanılan aile katılımı yöntemlerinde kullanılan teknikleri bir bütün olarak sunması şeklinde ifade edilebilir.

2. Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışmada yöntem "doküman incelemesi" olarak belirlenmiştir. Doküman incelemesi; araştırılan konu hakkında bilgilerin yer aldığı yazılı materyallerin analizini ifade etmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2008).

3. Bulgular ve Yorum

3.1. Ebeveyn/Aile Katılımı

1870'li yıllarda Batılı ve doğulu çocuk yetiştirme öğütleri birbiri ile paralel gitmektedir. Çocuklara bakanların özellikle ebeveynlerin çocuğun erken dönemdeki kişilik ve zeka gelişimi üzerindeki derin etkisi hem Japonya gibi doğu toplumu uzmanlarınca hem de batılı uzmanlarca kabul ediliyordu (Onur, 2007: 237).

Bronfenbrenner'in (1979) ekolojik yaklaşımı kavramsal açıdan etkili aile-okul etkileşimi için temel oluşturmaktadır. Bu yaklaşım, anne-babalık süreçlerini ve çocukların bu süreçlerden nasıl etkilendiklerini çocukların ve anne-babaların farklı ortamlardaki işlevlerini inceleyerek tahmin etmeye yönelik bir kavramsal çerçeve çizmektedir. Bu modelin ev ve okul ortamlarının karşılıklı etkilerini anlama ve geliştirme konusunda kuramsal destek sağladığı söylenebilir. Ekolojik yaklaşım bireylerin çevrelerindeki sosyal yapı ile etkileşerek geliştiklerini vurgulamaktadır. Sosyal yapıyı oluşturan sistemler içinde anne-babalar önemli bir yere sahiptir. Dolayısı ile problemleri önleme ve bireysel gelişimi destekleme amacıyla ailelerle işbirliği yapılması daha da önem kazanmaktadır (AÇEV, 2003:35; Emond, 2008: 4; Essa, 2007a: 70; Özeke Kocabaş, 2006: 3).

Ekolojik sistemler kuramı, birlikte çalışmalarının yararını özellikle vurguladığı ailelerin nasıl uygulamaya alınacağına, ebeveynlerin 2000'li yıllardan itibaren aile sistemlerinde meydana gelen değişimlere uyum sağlama, çocukları ve aileleri öğretim programları ile nasıl güçlendirileceği ile ilgili yol gösterici niteliktedir. Erken çocukluk dönemi uzmanları aileyi bir modül olarak düşündüklerinden çalışmalarında çocuk ve ebeveynleri birlikte ele almaktadırlar.

Gestwicki'ye (2004) göre, çocuklarıyla sorun yaşayıp yaşamadıklarına bakmaksızın tüm anne-babaların desteklenmesi gerekmektedir. Ona göre aile katılımı anne-babalara yeni bilgi ve anlayış kazandıracak eğitim deneyimlerini içermektedir; bunlar, anne-babalık becerileri ve evlilikle ilgili roller, kişisel farkındalık ve gelişim, yetişkin rolleri ve toplumla ilişkiler konularında destek olma ve anne-babaların çocuklarıyla ilişkilerini yeni yöntemlerle geliştirmelerine yardım etme olarak sıralanabilir. Anne-babaların çocuklarının evdeki öğretmenleri olduğu ve çocukların aile içindeki eğitiminin önemi düşünüldüğünde, ailelerin toplumun tüm yukarıda bahsedilen, değişen ihtiyaçlarına göre eğitilmesi ve güçlendirilmesi çok önemli görünmektedir. Bu destek, anne-baba eğitimi olarak anılmakta ve anne-babaların çocuklarıyla daha etkili iletişim kurabilmelerine ve onların davranışlarını olumlu yönde değiştirebilmelerine yardımcı olmayı hedeflemektedir (Akt.Özeke Kocabaş, 2006: 3; Clayton: 2007: 3).

Aile ile işbirliği ya da daha yaygın bir deyişle aile katılımı, tüm eğitim basamaklarının ayrılmaz bir parçasıdır. Ancak okul öncesi eğitim, çocukların ve dolayısıyla ailelerin okul sistemine adım attıkları ilk basamak olduğundan sonraki yılların alt yapısını oluşturmak ve PDR hizmetlerinin yalnızca çocukları çalışmaya alması şeklinde değil, sistem olarak tüm aileyle çalışmayı da gerektirir (Özeke Kocabaş, 2006: 1; Polat Unutkan, 1998: 48). Aileler, çocuklar ve program bu sürecin parçalarıdır ve bu üçlünün iyi planlanmış katılım programından yararlanması gerekmektedir(Aral, Kandır ve Yaşar, 2000:167; Morrison, 2006: 148).

Epstein (1995)'in aile katılımı modelinde tanımladığı ve pek çok kaynakta yer alan ve ABD'de yaygın bir şekilde kabul gören altı katılım düzeyi ve örnek uygulamaları şu şekildedir (Akt. Yavuz Güler, 2013: 34):

1. Ebeveynlik: Bütün ailelere ev ortamını çocukları öğrenciler olarak desteklemek için düzenlemeleri konusunda yardım etmek.

Örnek Uygulamalar: -Her öğrenim seviyesinde öğrenmeyi destekleyen ev koşulları için öneriler.

- Her yaş ve öğrenim seviyesi için ebeveynlik ve çocuk yetiştirme üzerine çalışma grupları, video kasetler ve bilgisayarlı telefon mesajları.

2. Ev-okul İletişimi: Okul programları ve çocukların süreçleri hakkında okul-ev ve ev-okul iletişiminin etkili biçimlerini tasarlamak.

Örnek Uygulamalar: Yılda en az bir kere her ebeveynle konferans ve ihtiyaç duyulduğunda tekrarlamak.

- İhtiyaç duyulduğunda ebeveynlere yardımcı olmak için danışmanlık
- Haftada bir ya da ayda bir öğrenci çalışmaları dosyasını incelemek ve yorumda bulunmak üzere eve göndermek
- Okulda düzenlenen kurs ve diğer aktivitelerle ilgili bilgi verme.

3. Gönüllülük: Ebeveyn yardımı ve desteğini topla ve organize etmek.

Örnek Uygulamalar: -Öğretmenlere, öğrencilere, yöneticilere ve diğer ebeveynlere yardımcı olmak için okul ve sınıf gönüllülük programları

- Gönüllülerin uygun yeteneklerini, zamanlarını ve konularını belirlemek için yıllık posta anketi

- Anne babalara özel ders ayarlama, rehber web siteleri hazırlayıp yürütmek, toplum olanaklarını saptamak

- Her ebeveynin uzmanlık alanından yararlanmak.

4. Evde öğrenme: Ailelere öğrencilere evde ödev ve diğer müfredatla ilişkili aktiviteler, kararlar ve planlamada nasıl yardım edeceklerine ilişkin bilgi ve fikir sağlamak.

Örnek Uygulamalar: -Her öğrenim seviyesinde öğrenciler için bütün konularda önerilen beceriler hakkında aileler için bilgi

-Ödev ilkeleri ve okul çalışmasının evde nasıl gözleneceği ve tartışılacağı konusunda bilgi

-Öğrencilerin çeşitli sınıf ve okul ölçmelerindeki becerilerini yükseltme konusunda nasıl destekleyeceği hakkında bilgi

-Aile ve öğrencilerin evde beraber yapabilecekleri aktiviteleri önerme.

5. Karar Verme: Ebeveynleri, ebeveyn liderleri ve temsilciler yoluyla okul kararlarına dahil etmek.

Örnek Uygulamalar: -Ebeveyn liderliği ve katılımı için PTA/PTO gibi ebeveyn organizasyonları ya

da danışma konseyleri, komiteler (ör: müfredat, güvenlik, personel)

-Okul reformu ve atılımı için kulis faaliyeti yapan ve çalışan bağımsız danışma grupları

-Aile ve toplum katılımı için çalışan mahalli seviyedeki konsey ve komiteler

-okul temsilciliği için ailelere bilgi verme

-okulun eğitimle ilgili kararlarda ailelere de temsil gücü vermesi

6. Toplumla işbirliği: Okul programlarını, aile deneyimlerini ve öğrenci öğrenmesini ve gelişimini

güçlendirecek toplum kaynaklarını ve servislerini tanımla ve entegre etmek.

Örnek Uygulamalar: -işbirliği aktiviteleri için bütçe, personel ve mekan problemlerini çözme, öğrenciler için fırsatlar oluşturma, toplum programlarında ailelere yer verme.

-Öğrenciler ve aileler için toplum sağlığı, kültürel, eğlence, sosyal destek ve diğer programlar ve servisler hakkında bilgi.

-öğrenciler için yaz programlarını da içerecek şekilde öğrenme becerileri ve yeteneklerle bağlantılı toplum servisleri hakkında bilgi.

-öğrenci, aile ve okulların işbirliği ile topluma hizmet uygulamaları.

3.2. PDR programlarında aile katılımı:

Kapsamlı gelişimsel rehberlik yaklaşımını temel alan programların ilkeleri PDR hizmetlerinde aile katılımına dayanak oluşturacak şekilde aşağıdaki biçimde özetlenebilir (Muro and Kottman, 1995: 51; Nazlı, 2008: 35):

1. PDR hizmetleri sadece problem yaşayan öğrencilere değil, tüm öğrencilere yöneliktir.
2. Gelişimsel rehberlik yaklaşımı organize edilmiş ve planlı bir müfredatı gerektirir. Bu müfredat, okulu ve çevresini tanıma, kendini ve başkalarını tanıma, tutumları ve davranışları anlama, karar verme ve problem çözme, kişiler arası ilişki ve iletişim becerileri, okul başarısı becerileri, mesleki farkındalık, eğitimsel planlama ve toplumsal katılımı vb. kapsamaktadır.
3. Rehberlik hizmetleri yaşamın her döneminde geçerli olan temel ihtiyaçları ve yaşamın farklı dönemlerinin "gelişimsel ihtiyaçlarını" karşılamaya yöneliktir.
4. Gelişimsel rehberlik, okuldaki eğitimsel süreçler bütünüünün tamamlayıcı bir parçasıdır ve PDR programı akademik programlarla bağlantılı ve etkileşim hâindedir.

5. Gelişimsel rehberlik müfredatları farklı yaşlardaki öğrencilerin düzeylerine dayalı olarak ardışıklık özelliği gösterir ve esnek bir yapıya sahiptir. İhtiyaç ve imkânlara göre değişik düzenlemeler yapılabilir.
6. Gelişimsel rehberlik programının hedefleri, okulun felsefesi, misyonu, öğrenci ihtiyaçları ve çevre koşulları üzerine kurulur.
7. Gelişimsel rehberlik programları çocuk psikolojisi, çocuk gelişimi ve öğrenme kuramları temel alınarak hazırlanır.

PDR hizmetlerinde Gelişimsel modelin okuldaki tüm öğrenme çevresini müdahale kapsamına alması ve programlı hale gelmesiyle konsültasyon hizmetleri daha görünür olmaya başlamıştır. Konsültasyon psikolojik danışmanların öğretmenler, ebeveynler, yöneticiler ve diğer ilgili kişilerle öğrencilerin özel durumları üzerinde çalışmasına olanak veren bir müdahale biçimidir. Psikolojik danışman, konsültasyon müdahalesi ile ebeveynler ve okul personeli ile birlikte çalışarak onların öğrencilerle daha sağlıklı etkileşimde bulunmalarına olanak verir. Konsültasyon müdahalesi kapsamında olan ebeveyn eğitimi psikolojik danışmanların haftalık çalışma planında yer alır.

Christenson (2004), çocuğun gelişimi ve öğrenmesi için aileye ve okula odaklanan yaklaşımın sistematik olması gerektiğini savunmuştur. Bu nedenle değerlendirme ve müdahale yaklaşımlarının geliştirilmesinde ekolojik modelleri önermiştir. Ekolojik bakış açısına sahip olmanın öneminin benimsenmesi, eğitim programlarında didaktik çabalardan uzaklaşıp daha çok ortaklık üzerine kurulu, farklı ve zengin modellerin ortaya çıkmasına da yol açmıştır (Akt. Keçeli-Kaysılı, 2008:77).

Aile katılım programları tüm aileleri kapsayacak nitelikte, tüm ailelerin özellikleri göz önünde bulundurularak hazırlanmış ve önleyici nitelikte programlar olmalıdır. Problem oluştuğunda müdahale etmeyi değil problem oluşmadan önce düzenlemeyi içermelidir. Böylece aileler çocuklarının sadece güçsüz yönlerine değil güçlü yönlerine de odaklanarak çocuklarından beklentilerini arttıracak ve çocuklarını motive etme yoluna gideceklerdir. Aile katılım programının önleyici olması için aile katılımı programı öğretim yılı başında (Epstein, 1999:170; Hoover-Demsey ve diğ., 2001:200).

Anasınıf dönemi çocuğun gelişimine uygun uygulamaları oluştururken aşağıda ifade edilen durumlar program kapsamına alınmalı ve geliştirilmelidir:

- Okulöncesi dönem çocukları için hazırlanacak öğretim programı çevrenin keşfedilmesine odaklanır ve oyun için hem yapılandırılmış hem de yapılandırılmamış fırsatlar sunar.
- Okulöncesi dönem programları ile ilgili tüm eğitim personeli çocuğun gelişim süreci ve eğitim teknikleri hakkında bilgi sahibi olurlar.
- Okulöncesi programlarına aile katılımında öncelikli olan anneleri rahat ve mutlu hissettirmek değildir. Ailelerin çeşitli ebeveyn eğitim programlarına, sınıf, okul çalışmalarına katılımlarını sağlayarak, çocukları ile hem evde hem de okulda yaptıkları çalışmaların niteliğini artırmak amaçlanır.
- Nitelikli okulöncesi eğitim ve PDR programları, çocuğu hem bireysel olarak hem de aile sisteminin bir parçası olarak ele alan, ailenin refahı için çalışan toplumsal kuruluşlarla yakın temas halinde çalışmaya odaklanır (AÇEV, 2003: 17; Hohensil, 1991: 3).

Özellikle eğitim sistemine girişin ilk basamağını oluşturan okul öncesi eğitim müfredatında her bir gelişim alanına ait aile katılım etkinliği yer almaktayken (MEB, 2013:53; MEB,2016:40; Zembat, 2006 a,b,c,d,e,f,g,h :25), 1980-2012 yılları arasında okul öncesi-12 sınıflar için hazırlanmış 13 adet PDR programının tamamında konsültasyon hizmetleri doğrultusunda verilecek aile katılım çalışmalarına yer verilmişken yalnızca bir tanesinde sınıf rehberliği etkinliklerinde aile katılımına yer verilmediği tespit edilmiştir (ASCA, 2012:55; Fezler ve Brown, 2011: 71; Flinter and Aleman, 2008: 20; Gysbers, Kostek-Bunch, Magnuson and Starr, 2008; Jensen, 2008: 102; MEB, 2012: 50; Neely, 2004:117; Rex, 2008; Thompson, 2011: 11; Webb and Amos, 2001).

4. Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada okulöncesi dönem PDR programlarında kullanılan aile katılımı yöntem ve etkinlikleri ile ilgili bilgilere yer verilmiştir. Literatür taraması sonucunda derlenen bilgiler I- Ebeveyn/aile katılımı kavramı, II- PDR programlarında aile katılımı türleri olmak üzere iki başlıkta incelenmiş ve bu başlıklar altında bulunan çalışmalar ile ilgili bilgiler incelenmiştir.

Öğretmen ve okulların rolleri düşünüldüğünde eğitim ortaklığı, aile, öğretmen ve okul arasında karşılıklı saygıyı, ortak ilgiyi ve açık bir iletişim tarzını gerektirir. Eğitim ortaklığı, çocuğun eğitimden en üst düzeyde yarar sağlayabilmesi için, ortakların birbirlerinin becerilerini güçlendirmeyi ve desteklemeyi amaçladığı bir süreçtir (Driessen ve diğ., 2005:520). Aile katılımı etkinliklerinin hem çocuklar, hem anne babalar, hem de eğitimciler ve okul açısından yararları bulunmaktadır (Decker and Decker, 2005: 352; Hess and Croft, 2005: 120; MEB, 2013b: 77; Yavuz Güler, 2013: 11).

İncelenen literatürün ifade ettiği her bir eğitim düzeyinde yer alan müfredatın etkili, işlevsel ve kalıcı olabilmesi için programlarda aile katılımı etkinliklerine yer vermesinin elzem oluşudur. Epstein'in aile katılımı modelinde tanımladığı birinci ve ikinci katılım düzeyi ve örnek uygulamalarına okul kapsamlı etkinlikler ve konsültasyon hizmetlerinde yer verilirken, dördüncü katılım düzeyinde çalışılması gereken okul PDR hizmetlerinin sınıf içi etkinlikleri ile ilgili aile katılım çalışmalarına literatürde yok denecek kadar az rastlanmıştır.

Sonuç olarak öğrenmenin yapılan tekrarlar sonucu kalıcı hale geldiği bilinen bir gerçektir. Hazırlanan okul öncesi PDR programlarında herhangi bir yeterlik alanına ulaşmak için aile katılım etkinliklerine yalnızca konsültasyon hizmeti kapsamında değil hazırlanan sınıf içi rehberlik etkinliklerinde de aile katılımı uygulamalarına mutlaka sistematik bir şekilde yer verilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

- Akgün, E. (2010). Okul öncesi öğretmenlerinin bakış açısıyla sınıflarındaki rehberlik hizmetlerinin değerlendirilmesi. *İlköğretim Online*, 9(2), 474-483. <http://ilkogretim-online.org.tr/vol9say2/v9s2m4.pdf> 15.03.2010 tarihinde alınmıştır.
- Anne Çocuk Eğitim Vakfı. (2003). "Erken çocukluk eğitimi politikaları: Yaygınlaşma, yönetim ve yapılar toplantısı" Raporu. <http://www.acev.org/kaynaklarimiz/arastirmalarimiz-ve-yayinlarimiz> 03.02. 2012 tarihinde alınmıştır.
- Aral, N. (2001). Okulöncesi eğitimin yaygınlaştırılmasında farklı modeller. *Ankara üniversitesi ev ekonomisi yüksekokulu öğretmen el kitabı*. İstanbul:Yapa Yayınları.
- American School Counselor Association (2012). *ASCA National Standards for Students*. VA: Alexandria. http://static.pdesas.org/content/documents/ASCA_National_Standards_for_Students.pdf adresinden 9.02.2012 tarihinde indirilmiştir.
- Clayton, D. M. (2007). *Parenting education for low-income parents of preschoolers: what is the most effective approach?* Unpublished doctoral Dissertation. Indiana University, Pennsylvania.
- Driessen, G., Smit, F., & Slegers, P. (2005). Parental involvement and educational achievement. *British Educational Research Journal*, 31 (4), 509–532.
- Emond, S. R. (2008). *School readiness and delayed entry; the effect of parent training on perceived school readiness*. Unpublished doctorate dissertation The University of Maryland, USA.
- Epstein, M. H. (1999). Strategies for improving home-school communication about homework for students with disabilities. *Journal of Special Education*, 33 (3), 166-177.
- Erkan, S. (2013). Aile ve aile eğitimi ile ilgili temel kavramlar. Z. Fulya Temel (Editör). *Aile eğitimi ve erken çocukluk eğitiminde aile katılım çalışmaları*. (2. Basım). Ankara: Anı yayıncılık.
- Esping-Anderson, G. (2011). *Tamamlanmamış devrim, kadınların yeni rollerine uymak*. (Çev. S. Çığatay). İstanbul:İleşim yayıncılık. (Eserin orijinali 2009'da yayımlandı).
- Essa, E. (2007a). *Introduction early childhood education*, 5.Edition NY: Delmar Learning.

Bölükbaşı Macit, Z. (2017). 60-72 Aylık çocuklar için hazırlanan gelişimsel rehberlik programlarında sınıf içi etkinliklerde aile katılımı: Literatür incelemesi. *Journal of Human Sciences*, 14(2), 2001-2013. doi:[10.14687/jhs.v14i2.4534](https://doi.org/10.14687/jhs.v14i2.4534)

- Essa, E. (2007b). *What to do when*. 6. edition. NY: Thomson Delmar Learning.
- Fezler, B., C. Brown (2011). *The International Model For School Counseling Programs*. USA: Association of American Schools in South America (AASSA) and U.S. State Department Office of Overseas Schools.
- Flinter, P., N. Aleman. (2008). *A Guide to Comprehensive School Counseling Program Development*, USA: Connecticut State Department of Education.
- Grimes, L. (2008). *Social skills training in conjunction with parent training: the effects*. Unpublished Master's Thesis. University Of The Pacific Stockton, USA.
- Gysbers, N., C.L. Kosteck-Bunch, C. S. Magnuson and M. F. Starr (2008) *Missouri Comprehensive Guidance Progra*, Missouri: Center for Career Education University of Central Missouri Warrensburg.
- Hohensil, T. H. and Brown, M .B. (1991). *Public school counseling services for prekindergarten children. by elementary school guidance and counseling*, 0135976, 19911001, Vol. 26, Issue1 **Database: ERIC**.
- Hoover-Demsey, K. V., Battiato, A. C., Walker, J. M. T., Reed, R. P., DeJong, J. M. & Jones, K. P. (2001). Parental involvement in homework. *Educational Psychologist*, 36 (3), 195-209.
- İşmen Gazioğlu, E. (2012). Öğretmen ve öğretmen adayları için rehberlik. (3. Basım). Ankara: Pegem yayınları.
- Jensen, R. L. (2008). Utah model for comprehensive counseling and guidance: K-12 programs. USA: Utah State Office Of Education.
- Keçeli-Kaysılı, B.(2008). Akademik başarının arttırılmasında aile katılımı. *Özel Eğitim dergisi*. 9(1).
- Kelly, F. , Peterson, G. W. and Myrick, R. D. (2001). *Florida's School Counseling and Guidance Framework*: Florida: Department of Education Division of Workforce Development.
- Marion, M. (2007). *Guidance of young children*. Seventh Edition, Ohio: Pearson Merrill Prentice Hall.
- MEB(2016). Özel eğitim ihtiyacı olan çocuklar için okul öncesi etkinlik kitabı. Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü yayınları.
- MEB. (2012). *Okul Öncesi Eğitim Rehberlik Programı*.http://ttkb.meb.gov.tr/dosyalar/programlar/ilkogretim/rehberlik_okuloncesi.pdf adresinden 01.09.2013 tarihinde alınmıştır.
- Morrison, G. (2006). *Foundamentals of early childhood education*. 4. Edition Ohio: Pearson.
- Muro, J. and T. Kottman. (1995). *Guidance and counseling in the elementary and middle school*. Dubuque: Brown-Benchmark.
- Nazlı, S. (2008). *Kapsamlı gelişimsel rehberlik programları*. (3.Basım). Ankara: Savaş Yayınevi.
- Neely, S. J. (2004). *A model comprehensive, developmental guidance and counseling program for texas public schools a guide for program development pre-k-12th grade*: Texas Education Agency.
- Onur, B. (2007). *Çocuk, Tarih ve Toplum*. Ankara: İmge Kitapevi.
- Özeke Kocabaş, E. (2006). *Eğitim sürecinde aile katılımı: Dünyada ve Türkiye'deki çalışmalar*. Türk Psikolojik Danışma Ve Rehberlik Dergisi cilt: 11 sayı:26.
- Pensilvania School Counselor Association. (2011). *Pennsylvanیا companion guide to the asca national model: a framework for school counseling programs*. Harrisburg, PA:Author.
- Polat Unutkan, Ö. (1998). *5-6 yaş grubu aile katılımlı sosyalleşme program*. Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Rex, J. (2008). *The South Carolina Comprehensive Developmental Guidance and Counseling Program Model*. Columbia: South Carolina Department of Education.
- Thompson, M. (2011). *Tools for developing a comprehensive K-12 Guidance-Counseling Plan*. USA: Pennsylvania Department of Education.
- Ültanır, E. (2003). *İlköğretim birinci kademede rehberlik ve danışma*. Ankara: Nobel Yayınları.

Bölükbaşı Macit, Z. (2017). 60-72 Aylık çocuklar için hazırlanan gelişimsel rehberlik programlarında sınıf içi etkinliklerde aile katılımı: Literatür incelemesi. *Journal of Human Sciences*, 14(2), 2001-2013. doi:[10.14687/jhs.v14i2.4534](https://doi.org/10.14687/jhs.v14i2.4534)

Webb, J. and J. Amos (2001). *Guidance and counseling curriculum guide grades k-12* Erişim tarihi: 01.03.2010 <http://www.pcs.k12.va.us/support/guidance/curriculum.pdf>.

Yavuz Güler, Ç. (2013). *Öğretmen adaylarını ailelerle çalışmaya hazırlama: bir müfredat programı önerisi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Yeşilyaprak, B. (2005). *Eğitimde Rehberlik Hizmetleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (6. Baskı). Ankara. Seçkin Yayıncılık.

Zembat, R. (2006) *Aile katılımlı etkinlikler a*. İstanbul: YaPa Yayınları.

Aile katılımlı etkinlikler b. İstanbul: YaPa Yayınları.

Aile katılımlı etkinlikler c. İstanbul: YaPa Yayınları.

Aile katılımlı etkinlikler c. İstanbul: YaPa Yayınları.

Aile katılımlı etkinlikler d. İstanbul: YaPa Yayınları.

Aile katılımlı etkinlikler f. İstanbul: YaPa Yayınları.

Aile katılımlı etkinlikler g. İstanbul: YaPa Yayınları.

Aile katılımlı etkinlikler h. İstanbul: YaPa Yayınları.

Extended English Abstract

Traditional Education System, for a long time ignoring student's affective periods and working with the cognitive periods, has given its place to the Modern Education Approach which embraces human with his/her thoughts, emotions, and behaviors. Education given at schools, pupil personal services and management services are the three main parts of the Modern Education Approach (Nazlı, 2008:202; İşmen Gazioglu,2012: 243). Guidance services, forming a basis for the pupil personal services and started as a relief action for the choice of the profession in America in 1909, coupled with the gaining importance of the mental health, have been turned to the Guidance and Psychological Counseling. PC&G services, grounding on the grasp the nettle and giving services for the crises focus until 1970s, have given its place to the Developmental Guidance Services from the 1970s now on (Nazlı, 2008:14). Presented in the direction of comprehensive developmental PC&G services and constituting of theoretic baseline of protective and preventive structure of the studies of personal-social, educational, and career development titles have been put into a program. (Jensen, 2008:7).

If an individual can't complete the being in developmental period's duties, he can be face with unhappiness, un confirmation by the society and unsuccessful of the further periods situations. On the other hand, successfully completion of a developmental task brings to the individual success and happiness for further term duties. Developmental tasks stand between individual's requirements and society's targets. These tasks for the individual's success in life are identified as skill, knowledge, function, and attitude. Yeşilyaprak, 2005: 35).

PC&G framework program's standard gains, prepared by American School Counselor Association (ASCA) in 1995 and later revised in 2003, 2005 and 2012 and targeted to be given to the pre-school and all 12-class interval education level, are based on different studies. Its theoretical basis is based on "Result Basis Counseling" developed by Jahanson & Johanson's in 1997 and "Comprehensive Developmental Guidance Model" developed by Gyesberg and Henderson in 2000 and "Developmental Guidance and Counseling" developed by Myric in 2003. (PSCA, 2011: 7).

Studies shows that protective and preventive programs which are given pre-school period have positive effects on children in the long term such as reducing behavior disorders, getting them more socialize, reducing the rate of getting involve in crime and increase school success. (Esping-Anderson, 2009/2011: 174) Programs especially conducted cooperate with school and home have high effects and this emphasizes the importance of working parallel with the parents

(Grimes, 2008: 44). Nazlı (2008: 14). Grimes sees class guidance applications as the most important intervention of the developmental guidance model and indicates that guidance applications is a kind of customization for the class applications. As the explanation of this opinion, he states that the aim is to reach to all students, systematically to meet the students' general developmental requirements from the start of nursery school to the end of the high school, and to qualify them with various talents as preventive services.

The aim of this study is to investigate family participation methods used in PC&G programs prepared for 60-72 months' children and domestic and foreign workings about them. In accordance with this purpose, the reached works in consequence of reviewing body of literature have been assembled and presented under two titles.

Although the importance of family participation at PC&G services in literature to have been given all education levels has been stated, there is limited data about what is the studies practicing with the family. (Özeke Kocabaş, 2006: 1; Polat Unutkan, 1998: 48). Because of this reason, the importance of this conducted research can be states that it presents in the direction of the reachable literature, family participation methods which should be done at the PC&G programs of the early childhood and the family participation technics of the PC&G class programs. The method has been determined as "document review" in this study. Document Review means the analysis of the written materials about the investigated subject. (Yıldırım ve Şimşek, 2008

Western and eastern child rearing lectures have gone in parallel with each other in 1870s. Caretakers and especially the parents have strong impression on the child's early period personality and intelligence development. This determination has been accepted by east society experts such as Japans and west experts. (Onur, 2007: 237).

Ecological approaching of Bronfenbrenner (1979) forms a basis for cognitively efficient parent teacher association. According to Gestwicki (2004), all parents should be supported without the consideration of whether they get into trouble with their children. According to him, family participation has been containing education experiences which will give parents new information and consciousness. These are; parental skills and roles related to the marriage, self-consciousness and progress, adult roles and support communal themes, and support their relationships with new methods. Whereas the parents are the teacher of the children at home and the importance of the children in family, it seems that the family's to be trained and empowered in accordance with the society's requirements is important. This support is called parental education and aimed to help parents to communicate with their children and to change the children behaviors positively. (Akt.Özeke Kocabaş, 2006: 3; Clayton: 2007: 3)

Family participation model of Epstein (1995) includes six participation level and sample applications which can be found in a lot of literature source and are accepted commonly in USA. Akt. Yavuz Güler, 2013: 34). Christenson (2004) has defended the opinion that the approaching focused on family and school for the child's development and learning should be systematic. Because of this reason, he has suggested ecological models for the developments of evaluation and intervention approaching.

Embracing the significance of having Ecological perspective causes to come in sight new models which are moving away didactical efforts and more accepting the formation upon partnership. (Akt. Keçeli-Kaysılı, 2008:77).

Family participation programs should be prepared to comprise all family and their specialties and the programs should also be preventive quality programs. The programs should contain to interfere to the problems before happening Instead of having occurred them. So, families by focusing not only the weakness but also the strengths of the children increase their expectations and they select the way of motivating the children. Family participation program can be started at the beginning of the academic year to be preventive. (Epstein, 1999:170; Hoover-Demsey ve diğ., 2001:200).

Especially pre-school education curriculum forming the first step of the entrance of the education system has family participation activities belonging to every development field. MEB, 2013:53; MEB,2016:40; Zembat, 2006 a,b,c,d,e,f,g,h :25). Although all 13 PC&G programs prepared for pre-school and 12th Class between 1980 and 2012 include family participation studies which will be given in accordance with consultation services, only one has identified containing the family participation to be given class guidance activities. (ASCA, 2012:55; Fezler ve Brown, 2011: 71; Flinter and Aleman, 2008: 20; Gysbers, Kosteck-Bunch, Magnuson and Starr, 2008; Jensen, 2008: 102; MEB, 2012: 50; Neely, 2004:117; Rex, 2008; Thompson, 2011: 11; Webb and Amos, 2001)

This study includes related to the information of the family participation methods and activities used in PC&G programs for pre-school period. Because of the literature review, the compilation of knowledge has been investigated under two titles, I-The Concept of Parent-Family Participation, II- Family Participation Types in PC&G Programs, and the information presented under these studies has also been investigated.

When considered the roles of the teacher and the schools, education partnership requires mutual respect, common interest, and open mode of communication style among family, teacher, and school. Education partnership aims for the peak benefit of the child's from the education by supporting and strengthening the skills of the collaborators helping them each other. (Driessen ve diğ., 2005:520). Family partnership activities are useful with regard to the children, parents, educators and schools. (Decker and Decker, 2005: 352; Hess and Croft, 2975: 120; MEB, 2013b: 77; Yavuz Güler, 2013: 11).

The inclusion of Family participation activities to the every education level curriculum is essential if it is to be effective, functional, and lasting. Although the first and the second participation level which were identified by Epstein in family participation and model practices have been offered in school comprehensive applications and consultation services, family participation studies related to the classroom activities requiring to be worked of the PC&G services at the fourth participation level has been encountered scarcely any in literature review.

As a result, it is known reality that learning becomes permanent as the result of the recurrent actions. Therefore to reach any proficiency scope in prepared pre-school period PC&G Programs family participation activities not only should be given consultation services but also must be included in guidance activities prepared for classroom activities.